

дивідуальні вподобання і контекст. Дослідження та розвиток рекомендаційних систем залишаються актуальними та важливими напрямками для подальшого прогресу в аналізі текстового контенту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Експертні та рекомендаційні системи: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти спеціальностей 122 «Комп'ютерні науки», 125 «Кібербезпека», 113 «Прикладна математика» / Т. В. Нескородева, Є. Є. Федоров, Т. В. Січко, А. Р. Нескородева. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 224 с.
2. Ржеуський А. Рекомендаційна система інформаційного обслуговування користувачів бібліотек. Матеріали V науково-технічної конференції «Інформаційні моделі, системи та технології» (1–2 лютого 2018 р.). Тернопіль: ТНТУ, 2018. С. 37.
3. Субботін С. О. Нейронні мережі: теорія та практика: навч. посіб. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2020. 184 с.
4. Верес О., Левус Я. Рекомендаційна система планування дозвілля в умовах карантину. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Інформаційні системи та мережі.* 2022. № 11. С. 127–144.
5. Мелешко Є. В. Дослідження методів побудови рекомендаційних систем в мережі Інтернет. Збірник наукових праць «Системи управління, навігації та зв'язку». Вип. 1(47). Полтава: ПНТУ ім. Ю. Кондратюка. 2018. С. 131–136.

УПРАВЛІННЯ ІТ-ПРОЄКТАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Карпенко Н. М.^{1*}, Кравченко Б. Д.^{2}**

^{1,2}*Національний університет «Запорізька політехніка», Запоріжжя (Україна)*

*e-mail: natalyakarpenko@i.ua

**e-mail: bogdantori@gmail.com

У сучасному світі цифровізація кардинально змінює підходи до управління ІТ-проєктами. Вплив цифровізації простежується на всіх етапах життєвого циклу проєкту: від планування до його завершення. Тобто з розвитком нових технологій процеси стають більш динамічними, що вимагає від менеджерів швидкої адаптації та використання інноваційних методів, а автоматизація процесів дає змогу значно підвищити ефективність команди та зменшити кількість помилок, що можуть виникати через людський фактор. Системи управління завданнями і проєктами полегшують координацію дій між учасниками команди, допомагаючи автоматично відстежувати рівень виконання та дотримання термінів.

Цифровізація спричиняє значні зміни у підходах до управління проєктами, змінюючи традиційні моделі на більш гнучкі та адаптивні. Ефективне управління проєктами забезпечується значним арсеналом методологій, а цифровізація підштовхує до більш активного використання саме Agile, Scrum та Kanban, що допомагають командам швидко адаптуватися до змін і коригувати плани залежно від нових умов середовища, оптимізувати процеси та підвищувати ефективність роботи команд [1]. Використання таких гнучких методологій є особливо актуальним

саме тоді, коли вимоги до проєктів можуть змінюватися практично миттєво, а швидкість реакції на ці зміни стає критично важливою для успішної реалізації проєктів.

Впровадження ефективного управління IT-проєктами ґрунтується на методології стратегічного планування, яке включає визначення довгострокових цілей, розробку стратегій для їх досягнення та оцінку можливих ризиків. Критично важливим є саме управління ризиками, оскільки проєкти в умовах цифровізації часто стикаються з високим рівнем невизначеності та швидкими змінами. Ідентифікація потенційних загроз, оцінка їх впливу та розробка планів мінімізації ризиків дають змогу забезпечити стабільність і успішність проєкту.

Управління проєктами сьогодні все частіше стає стандартним способом ведення бізнесу. Реалізація визначених цілей забезпечується лідером і командою, яка здатна до ефективної внутрішньокомандної взаємодії [2, с. 297]. Досягнення максимальної ефективності в управлінні IT-проєктами неможливе без належної координації та комунікації в команді. Комунікація є ключовим елементом успіху, оскільки вона забезпечує розуміння цілей, завдань та очікувань, сприяє своєчасному виявленню проблем та їх вирішенню. Сучасні умови часто передбачають роботу віддалених команд, що потребує використання нових підходів до комунікації та співпраці. Зокрема, відеоконференції, месенджери та платформи для спільної роботи стають незамінними інструментами для забезпечення швидкого обміну інформацією та ефективної взаємодії між членами команди. Для віддаленої роботи з даними в реальному часі використовують хмарні технології, які забезпечують доступ до інформації незалежно від місцезнаходження команди. Такий підхід сприяє більш оперативному прийняттю рішень, що особливо важливо в умовах сучасного ринку, коли швидкість реакції стає критичним чинником успіху проєкту [3].

Тенденції цифровізації також породжують нові виклики для менеджерів проєктів, які мають аналізувати загрози і вживати відповідних заходів для захисту інформації. Збільшення кількості цифрових даних створює потребу в посиленій її безпеці, адже ризики кіберзагроз стають усе більш актуальними, оскільки постійно з'являються нові способи атаки на інформаційні системи. До того ж в умовах віддаленої роботи, яка стає все більш поширеною, поява нових інструментів для дистанційного управління вимагає від менеджерів нових навичок для ефективної роботи з командами, що можуть перебувати у різних часових поясах і культурних середовищах.

Попри всі ці виклики, цифровізація відкриває нові можливості для реалізації IT-проєктів. Сучасні технології, зокрема штучний інтелект, значно полегшують процес прогнозування термінів виконання проєктів та оптимізацію ресурсів. Аналіз великих масивів даних (Big Data) дає змогу точніше оцінювати поточний стан проєкту і робити виважені рішення щодо подальших кроків, а Інтернет речей (IoT)

надає нові можливості для управління інфраструктурою, забезпечуючи контроль за станом пристроїв у реальному часі. Загалом управління ІТ-проектами в умовах цифровізації вимагає від менеджерів гнучкості, інноваційного підходу та готовності до постійного навчання. Цифрові технології надають нові інструменти для підвищення ефективності, але водночас створюють нові виклики, які необхідно долати для досягнення успіху.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Schwaber K., Sutherland J. The scrum guide. 2020. 13 p.
2. Карпенко А. В., Карпенко Н. М. Формування проєктної команди у кластерних організаціях. *Домінанти розвитку HR-інжинірингу, економіки і бізнесу у XXI столітті в умовах перманентної трансформації національної і світової економік: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Хмельницького національного університету (17–18 листопада 2022 р., м. Хмельницький). Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2022. С. 296–299.*
3. Cockburn A., Highsmith J. Agile software development: The people factor. Computer. 2001. Vol. 34, iss. 11. P. 131–133.

ЗАХИЩЕНІСТЬ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Климаський В. І.

Державний торговельно-економічний університет, Київ (Україна)
e-mail: v.klymanskyu@knute.edu.ua

Захист персональних даних клієнтів став викликом для бізнесу в умовах війни, адже компанії зіштовхуються з постійними кібератаками з боку держави-агресора, спрямованими на викрадення інформації про клієнтів.

Однією з найбільших кіберзагроз для населення залишається фішинг, за допомогою якого злочинці можуть отримати несанкціонований до персональних даних, як-от контактні дані, банківські рахунки та інша чутлива інформація.

Згідно з даними сервісу opendatobot, кожен дев'ятий опитаний українець став жертвою шахраїв від початку повномасштабного вторгнення. За результатами опитування було виявлено, що 11 % українців стали жертвою шахраїв від початку повномасштабного вторгнення. На частку купівля / продажу товару в інтернеті припадає 52,7 % усіх шахрайств, а на шахрайські посилання ще 18,6 %. Ще 12 % припадає на злами приватних соціальних мереж [1]. Для порівняння, за вісім місяців 2023 року в Україні було відкрито майже 60 тисяч проваджень про шахрайство за ст. 190 ККУ. Це більше, ніж загалом за два попередні 2 роки: так, у 2021 році було відкрито 23,8 тисяч проваджень, а у 2022 році – 32 тисячі [2].

Одним із прикладів ІТ-ініціативи на рівні держави є платформа «Дія», яка стала одним з основних засобів доступу до державних послуг. Використовуючи систему «Дія», громадяни можуть отримувати різноманітні сервіси, що значно